

PROCEDURE CURSUSORGANISATIE PERMANENTE EDUCATIE REGISTERACCOUNTANTS

December 2006

1. Inleiding

In het Besluit Erkennen Onderwijsinstellingen Permanente Educatie Registeraccountants (het Besluit) is bepaald dat een onderwijsinstelling dient te voldoen aan een aantal nadere voorwaarden om PE-punten te kunnen toekennen aan een cursus. In deze Procedure worden de onderwerpen die samenhangen met de uitvoering van de cursusorganisatie en de toekenning van PE-punten nader geregeld.

2. Erkenningsprocedure

2.1 Erkenningsaanvraag

Een erkenning dient te worden aangevraagd door invulling van het daartoe bestemde aanvraagformulier. Dit formulier dient getypt en volledig ingevuld te worden geretourneerd aan de Orde. Het aanvraagformulier is digitaal verkrijgbaar op de site van de Orde.

Bij het aanvragen van erkenning dient de onderwijsinstelling aan te tonen dat het door haar aangeboden onderwijs voldoet aan de in artikel 10 NVPE gestelde eisen. In het aanvraagformulier worden o.a. vragen omtrent het profiel van de onderwijsinstelling, de doelgroep van de cursussen, het opleidingskader, het curriculum, de betrokkenheid van het beroepenveld bij de cursus, de deskundigheid van de docenten, de organisatie, de kwaliteitszorg en referenten gesteld.

2.2 (Voorlopige) erkenning

Het bestuur verstrekt de onderwijsinstellingen die aan de voorwaarden voldoen een voorwaardelijke erkenning. Een voorwaardelijke erkenning wordt omgezet in een definitieve erkenning nadat de instelling met positief gevolg de Audit PE heeft doorlopen (zie nader Procedure Audit PE).

2.3 Intrekking van de erkenning

Een verzoek tot intrekking van de erkenning door de onderwijsinstelling dient schriftelijk te geschieden. Indien de intrekking voor het lopende kalenderjaar wordt verzocht, wordt deze per de eerste van de daarop volgende kalendermaand verleend. De jaarlijkse contributie (zie nader onder 16 van deze Procedure) blijft voor het lopende kalenderjaar verschuldigd.

3. Onderwijs

Cursussen op het vakgebied die worden georganiseerd op basis van een cursusprogramma én cursusmateriaal, onder begeleiding van een deskundige docent, kunnen als onderwijs worden gekwalificeerd.

4. Professionaliteit en continuïteit van onderwijsinstellingen

4.1 Minimaal cursusaanbod

Om de kwaliteit van het cursusaanbod te kunnen controleren, geldt voor elke erkende onderwijsinstelling dat minimaal één cursus per kalenderjaar bij de Orde voor PE-punten wordt geregistreerd en dat deze cursus doorgang vindt.

4.2 Contactpersoon

Iedere onderwijsinstelling is verplicht een contactpersoon aan te wijzen die de contacten met de Orde onderhoudt. In geval de contactpersoon wijzigt, dient de Orde hiervan, door middel van een elektronische wijziging via de website van de Orde, zo spoedig mogelijk op de hoogte te worden gesteld. De contactpersoon verzorgt o.a. de aanmelding van cursussen en staat in voor een tijdige registratie, de juistheid van de bij de aanmelding verstrekte gegevens, het juiste gebruik van het puntenlogo, de goede communicatie met de cursist, een betrouwbare aanwezigheidsregistratie, de correcte cursusevaluatie na afloop van de cursus en de juiste afgifte van het deelnamecertificaat.

5. Erkenningsvignet

Een door de Orde erkende onderwijsinstelling heeft de mogelijkheid om het door het NIVRA ontwikkelde erkenningsvignet in haar algemene communicatie te gebruiken.

Het erkenningsvignet is, na toekenning van de erkenning via de website te downloaden.

Indien in een cursusaankondiging (bijvoorbeeld advertentietekst of brochure) door een onderwijsinstelling meerdere cursussen worden vermeld en de weergave van het puntenlogo bij elke afzonderlijke cursus vanwege de grootte van het logo zou leiden tot een onleesbaar logo of puntenaantal is het volgende alternatief mogelijk. In plaats van het puntenlogo bij elke cursus kan een onderwijsinstelling in dit geval in afwijking van de hoofdregel slechts eenmaal het PE-logo in de publicatie vermelden. De instelling is daarbij wel verplicht het totaal aantal te behalen PE-punten per cursus te vermelden.

Tot slot wordt opgemerkt dat indien de onderwijsinstelling vóór registratie van de cursus door de Orde aan een (interne) publicatie van de cursus (met toekenning van PE-punten) hecht, de onderwijsinstelling in haar cursusaankondiging met gebruikmaking van het PE-logo het aantal PE-punten dient te vermelden met de clausule: “x (opleidings)punten zijn aangevraagd”. Van deze laatste mogelijkheid kan gebruik worden gemaakt, mits de cursus ten tijde van publicatie ook daadwerkelijk via de website bij de Orde is aangemeld én in de publicatie de clausule is opgenomen dat het genoemd aantal PE-punten is aangevraagd, doch dat de cursist hieraan geen rechten kan ontlenen.

6. Ketenverantwoordelijkheid

De regelingen inzake Permanente Educatie bieden een onderwijsinstelling onder voorwaarden de mogelijkheid om in samenwerking met een andere, niet-erkende, onderwijsinstelling een cursus voor PE-punten te organiseren dan wel (deels) haar cursusorganisatie (vakinhoudelijk en/of administratief) aan voornoemde medeorganisator uit te besteden. De eerste voorwaarde is dat de erkende onderwijsinstelling de cursus tijdig en correct ter registratie bij de Orde aanmeldt (zie nader onder 7 in deze Procedure). De tweede voorwaarde is dat in de cursusaankondiging (zoals bijvoorbeeld brochure, advertentietekst of website) het totaal aantal PE-punten en de naam van de erkende onderwijsinstelling als (mede)organisator wordt vermeld (zie nader onder 9 in deze Procedure). Tot slot geldt dat in de overige cursusdocumenten (te weten cursusprogramma, presentielijsten, evaluaties, cursusmateriaal, deelnamecertificaat en eventueel docentencertificaat) de naam van de erkende onderwijsinstelling als (mede)organisator wordt weergegeven.

De erkende onderwijsinstelling blijft jegens de Orde op grond van haar erkenning als eindverantwoordelijke aanspreekbaar in geval de niet-erkende medeorganisator vakinhoudelijk en/of administratief (zoals gebruik PE-logo, aanwezigheidsregistratie, evaluatieplicht en deelnamecertificaat) de voorwaarden voor de erkenning op één of meer onderdelen niet naleeft. De erkende onderwijsinstelling kan zich derhalve niet exonereren met het argument dat de medeorganisator over de regelgeving is geïnformeerd en de cursusorganisatie deels is uitbesteed.

7. Aanmeldingsprocedure en –termijn

7.1 Algemeen

Om PE-punten te kunnen toekennen aan een cursus dient de betreffende cursus uiterlijk zeven dagen vóór de cursusdag bij de Orde ter registratie te zijn aangemeld.

De aanmelding van een cursus geschiedt door de onderwijsinstelling elektronisch via de website www.nivra.nl. Elke onderwijsinstelling krijgt voor deze website een login om haar cursussen via het web naar de Orde te sturen.

In het kader van de aanmelding van cursussen worden de individuele opleidingkaarten niet inhoudelijk door de Orde beoordeeld, alvorens de cursus kan worden geregistreerd.

De Orde gaat er vanuit dat elke erkende onderwijsinstelling zelf kan beoordelen of een cursus voor PE-punten in aanmerking komt, of de onderwijsinstelling voor het betreffende vakgebied waarop de cursus betrekking heeft een erkenning door de Orde is verleend en of de onderwijsinstelling op basis van het cursusprogramma het juiste aantal PE-punten toekent aan haar cursussen. Op basis van de

opleidingskaart worden de aangemelde cursusgegevens (met inbegrip van het aantal PE-punten) derhalve in beginsel zonder nader onderzoek door de Orde in de databank PE geregistreerd¹.

Een eventuele tijdelijke niet-operationaliteit van de website is geen verschoning voor een niet-tijdige aanmelding van een cursus. Indien een dergelijke websituatie zich kort voor de aanmeldingstermijn van de cursus voordoet, dient de onderwijsinstelling een opleidingskaart per post, fax of e-mail aan de Orde ter registratie toe te sturen om de aanmeldingstermijn van zeven dagen voor een cursus zeker te stellen.

Ook wanneer geen prijs gesteld wordt op een publicatie door de Orde op Orde-website²) dient de cursus tot uiterlijk zeven dagen voor aanvang van de cursus bij de Orde aangemeld te worden.

Voor wat betreft de puntentoekenning geldt dat alvorens een cursus met aanduiding van het aantal PE-punten in een cursusaankondiging³ kan worden gepubliceerd of anderszins aan cursisten kan worden gecommuniceerd, de betreffende cursus vóór de publicatie/communicatie bij de Orde dient te zijn geregistreerd.

Cursusgegevens (zoals datum, cursusprogramma, cursusonderwerpen, cursuslocatie, PE-punten) van geregistreerde cursussen kunnen uiterlijk tot en met de (start)datum van de cursus kosteloos door middel van een verzoek tot wijziging op de website worden gewijzigd.

Indien de onderwijsinstelling de (start)datum van een reeds geregistreerde cursus wenst te wijzigen, kan de onderwijsinstelling deze wijziging, met inachtneming van de zeven dagen termijn voor de nieuwe cursusdatum, uiterlijk tot en met de (start)datum van de cursus, door middel van een verzoek tot wijziging via de eerder genoemde website doorgeven.

Voor zover de onderwijsinstelling de (start)datum van een reeds geregistreerde cursus na de (start)datum van de cursus wenst te wijzigen, dient de onderwijsinstelling in dat geval de cursus bij de Orde te annuleren door middel van een verzoek tot annulering via de eerder genoemde website. Vervolgens dient de cursus met de nieuwe datum (via de website) opnieuw te worden aangemeld. Indien een cursus meer dan één cursusdag beslaat, kan wijziging van de tweede en/of latere cursusdag(en) door de onderwijsinstelling zonder annulering (via een verzoek tot wijziging op de website) kosteloos plaatsvinden.

In afwijking van de hoofdregel kan een docentwijziging ook (kosteloos) na de (start)datum van de cursus, echter uitsluitend op basis van een wijzigingsformulier per post, mail of fax aan de Orde, plaatsvinden. Een docentwijziging dient zo spoedig mogelijk doch uiterlijk aan het einde van een kalenderjaar te worden gemeld. Van belang is dat in ieder geval de wijzigingen van *accountant*docenten uiterlijk aan het einde van een kalenderjaar nauwgezet aan de afdeling PE van de Orde worden doorgegeven. Reden hiervoor is dat in het kader van de jaarlijkse puntencontrole ingevolge de Nadere voorschriften de door accountants overgelegde docentcertificaten overeen moeten komen met de aangemelde docentgegevens in de databank PE.

Indien een geregistreerde cursus geen doorgang heeft gevonden (bijvoorbeeld vanwege het gebrek aan cursisten) dient deze cursus te worden geannuleerd. Annulering van geregistreerde cursussen dient

¹ Of de toekenning door de onderwijsinstelling correct is uitgevoerd zal uiteindelijk achteraf blijken bij de controle in het kader van de beoogde Audit PE, dan wel tussentijds aan het licht komen door reacties via het Meldpunt PE en/of de bevindingen van de Visitatoren PE. Niettegenstaande het voorgaande behoudt de Orde zich het recht voor om in voorkomende gevallen, in het kader van de registratie, steekproefsgewijs individuele cursussen van onderwijsinstellingen te controleren en te beoordelen of de toekenning van het aantal PE-punten correct is geschied.

² <http://www.nivra.nl/>

³ Het betreft de voorafgaande cursuspublicatie voor de cursist. Te denken valt aan mailings/brochures, advertentieteksten, webpublicaties, intranet-publicaties, interne memo's, nieuwsbrieven en/of andere cursusaankondigingen

eveneens te geschieden via de website en kan tijdig tegen betaling van de annuleringskosten uiterlijk tot en met de (start)datum van de cursus plaatsvinden. Een latere annulering behoort ook nog tot de mogelijkheden, met dien verstande dat dan de volledige administratiekosten in rekening worden gebracht (zie nader onder 16 van deze Procedure).

7.2 In overleg cursus

Ook cursussen waarvan de data nog niet bekend zijn of nog in overleg met de cursisten moeten worden vastgesteld, kunnen worden aangemeld alsmede voor publicatie in aanmerking komen. Een zogenoemde “in overleg” cursus kan twee maal per kalenderjaar (eerste helft en/of tweede helft) worden aangemeld en voor het betreffende half jaar geregistreerd worden. Voor deze “in overleg”-cursussen geldt dat de opleidingskaart ten minste de naam, het vakgebied, het niveau, de doelgroep en de duur van de cursus en bij voorkeur ook de locatie vermeldt, alsmede het aantal te behalen PE-punten. De onderwijsinstelling verplicht zich halfjaarlijks, op verzoek van de Orde, op te geven welke van de geregistreerde in overleg cursussen wel/geen doorgang hebben gevonden. Ter voorkoming van een dubbele invoer is het niet de bedoeling dat de data van deze cursussen tussentijds op basis van een nieuwe opleidingskaart worden doorgegeven.

8. Toekenning PE-punten

Accountantscursisten en -docenten kunnen PE-punten in het kader van de PE behalen o.a. met het volgen respectievelijk geven van onderwijs indien de betreffende cursus is geregistreerd door de Orde (zie nader onder 7 van deze Procedure).

Indien accountants gedurende 60 minuten onderwijs volgen bij een erkende onderwijsinstelling kunnen zij daarmee één PE-punt behalen, mits de betreffende cursus door de onderwijsinstelling bij de Orde is geregistreerd (artikel 4 lid 3 NVPE).

Thee- en koffiepauzes, alsmede de tijd voor borrel en/of diner worden buiten beschouwing gelaten. Bij de berekening van het aantal te behalen PE-punten wordt het aantal uren onderwijs naar beneden afgerond op gehele uren⁴.

Met betrekking tot de beoordeling van de toekenning van het aantal PE-punten geldt de hoofdregel dat na een onderwijsblok van maximaal twee uur minimaal een kwartier wordt gepauzeerd. Uit didactisch oogpunt heeft het echter de voorkeur dat reeds op een eerder moment wordt gepauzeerd.

Een onderwijsinstelling is verplicht in het kader van de registratie van de cursus gehouden een cursusprogramma (overzicht van tijden en pauzes) toe te sturen.

Accountants kunnen PE-punten eveneens behalen met het optreden als docent (artikel 4, lid 2 sub b Nadere voorschriften). Aan het geven van 60 minuten onderwijs wordt één PE-punt toegekend. Als doceren kan tevens worden beschouwd het optreden als trainer, inleider, voorzitter, discussieleider, cursusleider en/of het zitting nemen in een forum en in die hoedanigheid een inhoudelijke bijdrage leveren aan een opleidingsactiviteit. Voor zover accountantdocenten, naast hun PE-punten voor het doceren voor het overige deel van de cursus als cursist aanspraak willen maken op PE-punten, dient de onderwijsinstelling erop toe te zien dat de betreffende accountants eveneens de presentielijsten tekenen.

⁴ Een viertal voorbeelden:

1. een cursus van 09.30 – 17.00 uur: gezien de lunch- en diverse koffie- en theepauzes wordt er variërend tussen de vijf en zes uur feitelijk onderwijs genoten. Dit betekent dat deze cursus over het algemeen met vijf PE-punten gehonoreerd kan worden.
2. een cursus van 13.30 – 19.45 uur: met wederom thee- en koffiepauzes en een lichte maaltijd wordt er in principe variërend tussen de vier en viereenhalf uur feitelijk onderwijs genoten, wat neerkomt op maximaal vier PE-punten.
3. een cursus van 14.00 – 18.00 uur: ervan uitgaande dat er minimaal éénmaal wordt gepauzeerd, levert deze cursus maximaal drie PE-punten op.
4. een tweedaagse cursus: het is redelijk om uit te gaan van tien uren feitelijk onderwijs, hetgeen tien PE-punten betekent.

9. Communicatie doelgroep cursus

9.1 Doelgroep

Met betrekking tot de doelgroep is het relevant op te merken dat uit de cursusaankondiging⁵ duidelijk wordt voor welke doelgroep de cursus is bestemd. De volgende doelgroepen zijn te onderscheiden:

- doelgroep externe accountants;
- doelgroep MKB-accountants
- doelgroep intern accountants;
- doelgroep overheidsaccountants
- doelgroep accountants in business
- doelgroep andere financieel professionals

De hoofdregel luidt dat elke onderwijsinstelling - na registratie van de cursus door de Orde - gehouden is in haar cursusaankondiging bij elke cursus naast het PE-logo met het aantal PE-punten ook de doelgroep(en) vermeldt. (afhankelijk van de bij aanmelding vermelde doelgroep van de cursus) één van onderstaande puntenlogo's (met aanduiding van het totaal aantal PE-punten) te vermelden.

10. Publicatie door de Orde

De cursusgegevens worden in uitgebreide vorm door de Orde gepubliceerd op de Orde-website <http://www.nivra.nl>. Hiertoe heeft de Orde een cursusdatabase ontwikkeld.

11. Cursusmateriaal

Een onderwijsinstelling dient voor de te organiseren cursussen gebruik te maken van cursusmateriaal, bestaande uit bijvoorbeeld de schriftelijke weergave of samenvatting van de lezing, relevante literatuur en jurisprudentie en/of andere achtergrondinformatie, bij voorkeur in de vorm van een documentatiemap of syllabus. Dit cursusmateriaal moet overeenstemmen met de leerdoelen van de cursus en de documentatiemap moet na afloop goed bruikbaar zijn als naslagwerk.

12. Aanwezigheidsregistratie

12.1 Algemeen

Met betrekking tot de aanwezigheidsregistratie geldt dat tijdens de cursusdag gebruik wordt gemaakt van een deugdelijke presentielijst. Bij de aanwezigheidsregistratie geldt de voorwaarde dat er een aparte presentielijst voor zowel het begin van de cursusdag als voor het einde van de cursusdag voorhanden is.

Een onderwijsinstelling is niet gerechtigd een deelnamecertificaat af te geven, indien een cursist niet tweemaal per cursusdag (bij begin en einde van de cursusdag) heeft getekend.

Ingeval van een meerdaagse cursus dienen de cursisten telkens bij aanvang en aan het einde van elke cursusdag de presentielijst te tekenen. Ook voor deze aanwezigheidsregistratie geldt de regel dat twee afzonderlijke presentielijsten worden gehanteerd.

12.2 Vereisten presentielijst

Op de presentielijst dient in ieder geval te zijn aangetekend welke cursus en onderwijsinstelling het betreft, wat de cursusdatum is en op de aanvangslijst van de cursus de aanvangstijd van de cursus en op de slotlijst het eindtijdstip.

Voorts dient deze presentielijst, voor wat de accountantcursisten betreft, minimaal de volgende gegevens te bevatten:

- titulatuur
- volledige voorletters
- achternaam

⁵ Te denken valt aan o.a. vermeldingen op website, brochures of mailingen aan cursisten en interne kantooraankondigingen.

Een certificaat voor accountantdocenten dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- Naam onderwijsinstelling
- Cursusnaam en cursusdatum/data
- Naam docent (titulatuur, voorletters en achternaam)
- Aantal PE-punten per cursus

Indien voor een cursusonderdeel of voor een kalenderjaar een deelcertificaat wordt afgegeven dient naast de overige vereisten op het deelcertificaat bij de cursusdatum/-data tevens de eerste cursusdag te worden aangegeven. Voorts geldt de regel dat indien een onderwijsinstelling bij een cursus heeft gekozen voor deelcertificaten, er geen eindcertificaat voor de betreffende cursus meer kan worden afgegeven.

Een voorbeeld van bovengenoemde certificaten is via de website “<http://www.nivra.nl/...>” onder de rubriek “Vraag en antwoord” te downloaden.

14.2 Jaarcertificaat accountantskantoor en organisatie met interne cursussen

In afwijking van de hiervoor genoemde hoofdregel kunnen de als onderwijsinstelling erkende accountantskantoren en overige organisaties voor hun eigen accountants een jaarcertificaat bijhouden voor de gevolgde interne (kantoor)cursussen.

Een jaarcertificaat voor interne (kantoor)cursussen dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- Naam kantoor
- Naam accountant (voorletters en achternaam)
- Aanduiding cursist en/of docent
- Gevolgde interne cursussen met cursusnaam en cursusdatum/data
- Aantal PE-punten per cursus
- Kalenderjaar waarop het overzicht betrekking heeft
- Ondertekening door de contactpersoon PE

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat het jaarcertificaat alleen betrekking kan hebben op interne (kantoor)cursussen van het betreffende kantoor of organisatie. Van de extern gevolgde opleidingen dienen de accountants van elke cursus een individueel bewijs van deelname te ontvangen en ten behoeve van de jaarlijkse controle op de Nadere voorschriften te bewaren.

Indien aan de cursussen ook externe accountantcursisten deelnemen en/of externe accountant-docenten optreden, geldt de hoofdregel voor het deelname- en/of docentencertificaat.

Een voorbeeld van het jaarcertificaat is eveneens via de website <http://...nivra.nl> onder de rubriek “Vraag en antwoord” te downloaden.

15. Bewaarplicht cursusdocumenten

Er geldt een bewaarplicht van zeven jaar voor de volgende cursusdocumenten:

1. cursusaankondiging⁶ (met puntenlogo en aanduiding aantal PE-punten);
2. cursusprogramma (overzicht van tijden en pauzes);
3. cursusmateriaal;
4. presentielijsten;
5. evaluaties;
6. deelnamecertificaat;
7. docentcertificaat (voor zover een accountant als docent optreedt).

⁶ Het betreft de voorafgaande cursuspublicatie voor de cursist. Te denken valt aan mailings/brochures, advertentieteksten, webpublicaties, intranet-publicaties, interne memo's, nieuwsbrieven en/of andere cursusaankondigingen.

Voor wat de evaluaties betreft kan worden volstaan met het bewaren van de cumulatieve totaalscore van de evaluaties per cursus (het evaluatieverslag). Met betrekking tot het deelnamecertificaat en het docentencertificaat kan de onderwijsinstelling volstaan met een kopie van één van de afgegeven certificaten.

16. Financiële verplichtingen

16.1 Algemeen

Voor de Orde zijn (aanzienlijke) kosten verbonden aan het toezicht op en de handhaving van het systeem van de verplichte opleidingen én een behoorlijke voorlichting daarover aan de leden. Om de zuiverheid van de erkenningsprocedure niet in gevaar te brengen stelt de Orde zich op het standpunt dat de hoogte van vergoeding, die de erkende onderwijsinstellingen dienen te betalen, beperkt dient te blijven tot de werkelijke uit de erkenning voortvloeiende kosten. Daaronder zijn begrepen de directe en indirecte kosten van het Bureau die aan de erkenning kunnen worden toegerekend, de kosten van het beheer van de databank en de kosten van een passend controle-systeem.

De kosten kunnen worden gesplitst in de jaarcontributie en de administratieve kosten per geregistreerde cursus.

Jaarcontributie

De jaarcontributie voor 2007 is vastgesteld op € 125,-.

Voor het tarief per opleidingspunt geldt het navolgende:

Niet-publicatietarief van € 10,-

Onderwijsinstellingen die geen prijs stellen op publicatie op de website betalen een bedrag van € 10,- per opleidingspunt met een maximum van € 120,- (12 punten x € 10,-) per cursus.

Publicatietarief van € 25,-

Onderwijsinstellingen die een cursus willen laten publiceren op de website betalen een bedrag van € 25,- per opleidingspunt met een maximum van € 300,- (12 punten x € 25,-) per cursus.

€ 5,- regeling

Voor onderwijs bestemd voor kleine groepen van maximaal vier deelnemers geldt een afwijkend tarief. De onderwijsinstelling betaalt in dat geval € 5,- per te behalen opleidingspunt per deelnemer met een maximum van € 60,- per deelnemer.

16.2 Annulering

Met betrekking tot annulering van cursussen geldt het navolgende. Ingeval van een tijdige annulering (uiterlijk tot en met de (start)datum van de cursus) is een bedrag van € 35,- verschuldigd. Indien een annulering plaatsvindt na de (start)datum van de cursus is het volledige bedrag verschuldigd.

Hierbij geldt dat in geval van een tijdige annulering een onderwijsinstelling voor een cursus niet meer in rekening zal worden gebracht dan de onderwijsinstelling voor die cursus ingevolge de reguliere berekening van het aantal PE-punten te vermenigvuldigen met het tarief per opleidingspunt (€ 10,- of € 25,-) verschuldigd is. Ter toelichting het volgende voorbeeld. Indien een cursus van één opleidingspunt tijdig wordt geannuleerd, zal de onderwijsinstelling voor die cursus niet het standaard annuleringsbedrag van € 35,- in rekening worden gebracht. Afhankelijk van de wens of de cursus wel of niet is gepubliceerd zal een bedrag van respectievelijk € 25,- of € 10,- aan annuleringskosten worden gefactureerd.

16.3 In overleg-cursus

Indien een 'in overleg'-cursus (zie nader onder 7.2 van deze Procedure) geen doorgang heeft (bijvoorbeeld vanwege het gebrek aan (accountant)deelnemers of anderszins), is een bedrag van € 35,- verschuldigd

**Koninklijk Nederlands Instituut
van Registeraccountants**

A.J. Ernststraat 55
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
T 020 301 03 01
E nivra@nivra.nl
I www.nivra.nl